

Πανελλήνιες Εξετάσεις Ημερήσιων Γενικών Λυκείων

Εξεταζόμενο Μάθημα: **Ιστορία Γενικής Παιδείας,**

Ημ/νία: 30 Μαΐου 2014

Απαντήσεις Θεμάτων

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α

A1.

α) ΔΕΚΕΜΒΡΙΣΤΕΣ: σελ. 15

«Το Δεκέμβρη του 1825, όταν πέθανε ο τσάρος Αλέξανδρος, συνωμότες αξιωματικοί ... κατέστειλε.»

β) ΣΧΕΔΙΟ ΣΟΥΜΑΝ: σελ. 154-155

Μάης 1950 / «Η σύσταση των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ... την απλή διακυβερνητική συνεργασία»

γ) ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΖΥΡΙΧΗΣ – ΛΟΝΔΙΝΟΥ (1959) : σελ. 163-164

«Το Φεβρουάριο του 1959 η ελληνική κυβέρνηση του Κωνσταντίνου Καραμανλή με Υπουργό Εξωτερικών τον Ευάγγελο Αβέρωφ – Τοσίτσα ... τον Αύγουστο του 1960.»

A2.

α. Λάθος (σελ. 104)

β. Σωστό (σελ. 131)

γ. Λάθος (σελ. 127)

δ. Σωστό (σελ. 160)

ε. Σωστό (σελ. 148)

ΘΕΜΑ Β

B1. σελ. 26

Η εξέλιξη της Επανάστασης

«Από την Πελοπόννησο είχαν αποσυρθεί ισχυρές τουρκικές στρατιωτικές δυνάμεις ... υπό την ηγεσία του Θ. Κολοκοτρώνη»

B2. σελ. 41

Η Βιομηχανική Επανάσταση

«Τρία ήταν τα βασικά γνωρίσματα αυτού του νέου εργοστασιακού συστήματος ... εκδηλώθηκε πρώτα στην Αγγλία»

ΘΕΜΑ Γ

Γ1.

α. (σελ. 65)

«Το όραμα της «Μεγάλης Βουλγαρίας» ανησυχούσε στο εξής σοβαρά ... από την Ελλάδα ως τη Βουλγαρία.»

β. (σελ. 65-66)

«Ήταν ο «Μακεδονικός Αγών» ένας σκληρός πόλεμος Ελλήνων και Βουλγάρων ... στον οποίο οι Έλληνες και οι Βούλγαροι βρέθηκαν σύμμαχοι εναντίον των Τούρκων.»

Η απάντηση ολοκληρώνεται με ανάλογο σχολιασμό του κειμένου Α του Κωνσταντίνου Σβολόπουλου σχετικά με τις προσπάθειες από ελληνικής πλευράς για την ενίσχυση του «Μακεδονικού» αγώνα:

- Οι διπλωματικές εξελίξεις, σε συνδυασμό με την απήχηση της φιλοβουλγαρικής προπαγάνδας στο εξωτερικό και την ένταση της τρομοκρατικής δραστηριότητας των ανταρτικών ομάδων («Κομιτατζίδες») στις μακεδονικές επαρχίες, οδήγησαν την ελληνική κυβέρνηση στην ανάληψη δράσης.
- Ήδη από το 1903 υπηρεσιακοί παράγοντες, εκπρόσωποι συλλόγων και απλοί ιδιώτες με χρήματα και ενέργειές τους ενημερώνουν τη διεθνή κοινή γνώμη για τα προβλήματα του Ελληνισμού σε Μακεδονία και Θράκη (δημοσιεύματα, ομιλίες, άρθρα)

- Σύσταση φιλελληνικών συλλόγων (Παρίσι, Λονδίνο) με στόχο την αναχαίτιση της φιλοβουλγαρικής προπαγάνδας, σηματοδοτώντας μια νέα δυναμική αντίληψη στη διαχείριση του μακεδονικού ζητήματος.
- Πρωταγωνιστής σ' αυτήν την προσπάθεια αναδείχθηκε ο Μητροπολίτης Καστοριάς Γερμανός Καραβαγγέλης, που διακρινόταν για το ψυχικό του σθένος, τις δυναμικές επεμβάσεις, το ρεαλισμό, στοιχεία που τον ανέδειξαν σε κορυφαία μορφή στην υπόθεση του μακεδονικού αγώνα.
- Προς την κατεύθυνση αυτή συνέβαλε και η δραστηριοποίηση των ελληνικών προξενικών αρχών – όπως του προξένου Λ. Κορομηλά και Ι. Δραγούμη με κέντρο το προξενείο της Θεσσαλονίκης- με στόχο τη συστράτευση του ελληνικού στοιχείου στον αγώνα για την απόκρουση της βουλγαρικής τρομοκρατίας στην ύπαιθρο και τις κωμοπόλεις της Μακεδονίας.

Με βάση το απόσπασμα επιστολής (Κείμενο Β) από την Ι.Ε.Ε. είναι χαρακτηριστικά όσα γράφει στη γυναίκα του ο Π. Μελάς, ένας από τους πρωτεργάτες του Μακεδονικού Αγώνα.

- δηλώνει πως αφιερώνεται ολόψυχα στον αγώνα
- στόχος του, να διασωθεί ο ελληνισμός της Μακεδονίας
- θεωρεί καθήκον του να κάνει το παν - ακόμη και με το να θυσιάσει- προκειμένου να κινητοποιηθούν η κυβέρνηση και ο ελληνικός λαός για τη Μακεδονία.

ΘΕΜΑ Δ

α. (σελ 78)

Το δυτικό μέτωπο

«Η πολεμική προσπάθεια της Γερμανίας στράφηκε πρώτα και κύρια κατά της Γαλλίας ... που φαινόταν πως δε θα τελείωνε ποτέ.»

(και σελ. 80)

«Στο Δυτικό Μέτωπο η γερμανική επίθεση το καλοκαίρι του 1918 ... η τύχη του πολέμου είχε κριθεί.»

Ολοκληρώνοντας την απάντηση σχολιάζουμε ανάλογα το ΚΕΙΜΕΝΟ Α'

- διάψευση για το σύντομο τερματισμό του πολέμου Γερμανών και Γάλλων
- σταμάτησαν γρήγορα οι ανοιχτές πολεμικές επιχειρήσεις
- Δυτικό Μέτωπο: γραμμή μάχης που απλωνόταν διαμέσου Γαλλίας από την Ελβετία μέχρι τη Βόρεια Θάλασσα, όπου μαινόταν ο πόλεμος από το 1914 ως το 1918

- Μετά από κάποιες πρώτες στρατιωτικές επιτυχίες των Γερμανών στο γαλλικό έδαφος, οι αντίπαλοι στρατοί ακινητοποιούνται στα δαιδαλώδη δίκτυα των χαρακωμάτων, απ' όπου οι επιθέσεις γίνονταν πριν το ξημέρωμα.
- Αδιάλειπτες ανθρωποβόρες μάχες (600.000 νεκροί και τραυματίες στο Βερντέν σε διάστημα μόλις έξι μηνών, άνοιξη του 1916 και μάχη του ποταμού Σομ, από τον Ιούλιο ως τον Οκτώβριο 1916 με απώλειες 400.000 Βρετανούς, 200.000 για τους Γάλλους και 500.000 για τους Γερμανούς)

β. (σελ. 79)

«Για τη λύση του αδιεξόδου των πολεμικών επιχειρήσεων, στο οποίο είχαν οδηγηθεί οι στρατοί, επιστρατεύθηκε η τεχνολογία ... φονικά όπλα εμπολέμων».

Παράλληλα το ΚΕΙΜΕΝΟ Β (τίτλος), περιγράφει τις τραγικές συνθήκες που βίωναν οι στρατιώτες στα χαρακώματα.

- Με ζοφερές εικόνες, ευαισθητοποιείται η βαρβαρότητα του πολέμου, κατάσταση που παραπέμπει σε απερίγραπτη «κόλαση»
- Συρματοπλέγματα με ηλεκτρικό ρεύμα
- Πολυβόλα που θερίζουν
- Ποντικοί στα χαρακώματα
- Την ημέρα διεξάγονταν οι βομβαρδισμοί ενώ ταυτόχρονα γινόταν η επιδιόρθωση των χαρακωμάτων
- Μέσα στη βροχή και την υγρασία κακοπαθίνουν οι στρατιώτες της πρώτης γραμμής
- Ζωντανοί, τραυματίες και νεκροί «βουλιάζουν αργά και σιωπηλά» στα λασπόνερα

(Στις «νέες τεχνολογίες» του Α' Παγκοσμίου πολέμου γίνεται αναφορά στα χαρακώματα, απ' όπου θα μπορούσαν να αντληθούν κάποια σχετικά στοιχεία)